

STRATEGIA DE SECURITATE NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

1. *Interesele naționale de securitate ale României.*
2. *Obiectivele politicii de securitate națională.*
3. *Mediul internațional de securitate.*
4. *Factorii de risc la adresa securității României.*
5. *Direcții de acțiune.*
6. *Resursele politicii de securitate*

(Adoptată prin Hotărârea Parlamentului României nr.36/18 decembrie 2001 și publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.822/20 decembrie 2001)

Fundamente:

- Constituția României
- Legea nr.63/24 aprilie 2000 privind planificarea apărării naționale a României
- Fenomenul securității
- Dreptul internațional
- Condițiile specifice ale României

Strategia de securitate națională reprezintă documentul de bază în care se reflectă opțiunea puterii politice referitoare la securitate și cuprinde interesele naționale de securitate, obiectivele politicii de securitate, mediul internațional de securitate, factorii de risc la adresa securității României, direcțiile de acțiune și resursele politicii de securitate.

Instrumentul prin care se realizează securitatea este **Sistemul securității naționale** care se definește prin ansamblul reglementărilor, instituțiilor și mijloacelor care au rolul de a realiza, proteja și afirma interesele fundamentale ale României (Proiect-Legea securității naționale).

1. Interesele naționale de securitate ale României

Interesele naționale sunt acele stări și procese, bazate pe valorile asumate și promovate de societatea românească, prin care se asigură prosperitatea, protecția și securitatea membrilor ei, stabilitatea și continuitatea statului. (Interesul = stimulentele fundamentale ale activității omului.).

Interesele naționale pe termen mediu sunt:

- menținerea integrității, unității, suveranității și independenței statului român;
- garantarea drepturilor și libertăților democratice, fundamentale, asigurarea

bunăstării, siguranței și protecției cetățenilor (Art.20, Constituția României);

- dezvoltarea economică și socială a țării în pas cu dezvoltarea contemporană. Reducerea susținută a marilor decalaje care despart România de țările dezvoltate europene;

- realizarea condițiilor pentru integrarea României ca membru al NATO și UE, singurele în măsură să-i garanteze interesele fundamentale;

- afirmarea identității naționale și promovarea acesteia ca parte a comunității de valori democratice, valorificarea și dezvoltarea patrimoniului cultural național și a capacității de creație a poporului român;

- protecția mediului înconjurător, a resurselor naturale, a calității factorilor de mediu, la nivelul standardelor internaționale.

2. Obiectivele politicii de securitate națională

Acestea stabilesc orientarea efectivă și reprezintă reperele de bază ale acțiunii practice, sectoriale a diferitelor instituții ale statului, astfel încât îndeplinirea lor coerentă, corelată și interdependentă să garanteze și să conducă la realizarea scopului securității naționale - realizarea și afirmarea intereselor fundamentale ale țării.

Strategia de securitate națională fixează următoarele obiective:

- păstrarea independenței, suveranității, unității și integrității teritoriale a statului român în condițiile specifice aderării la NATO și integrării în UE;

- garantarea ordinii constituționale, consolidarea statului de drept și a mecanismelor democratice de funcționare a societății românești, prin:

- asigurarea libertăților democratice ale cetățenilor, a drepturilor și îndatoririlor constituționale, a egalității șanselor;

- perfecționarea sistemului politic și dezvoltarea modalităților de realizare a solidarității sociale;

- aprofundarea reformei în justiție;

- întărirea autorității instituțiilor statului, consolidarea mecanismelor de respectare și aplicare a legii;

- relansarea economiei naționale, combaterea sărăciei și a șomajului; perfecționarea mecanismelor de piață și a disciplinei financiare;

- dezvoltarea societății civile și a clasei de mijloc;

- asigurarea stabilității sistemului financiar-bancar și a echilibrului social;

- modernizarea instituțiilor de apărare a ordinii publice; garantarea siguranței cetățeanului;

- optimizarea capacității de apărare națională în conformitate cu standardele

NATO;

- îmbunătățirea capacității de participare la acțiunile internaționale pentru combaterea terorismului și crimei organizate (Afganistan);
- îmbunătățirea stării de sănătate a populației și protecția copilului, dezvoltarea instituțiilor de educație, cercetare și cultură;
- reforma administrației publice și dezvoltarea regională în corelație cu practicile și reglementările europene;
- armonizarea relațiilor interetnice și edificarea statului civic multicultural, având drept garanții ale securității, participarea socială, integrarea interculturală și subsidiarității în actul de guvernare;
- acțiuni diplomatice și o politică externă creativă, dinamică și pragmatică, bazată pe respectarea tratatelor și acordurilor internaționale la care România este parte, a obiectivelor și principiilor Cartei ONU;
- diversificarea și strângerea legăturilor cu românii care trăiesc în afara granițelor țării;
- participarea activă la acțiunile de cooperare internațională pentru combaterea terorismului și a crimei organizate transfrontaliere;
- dezvoltarea relațiilor de bună vecinătate și a unei conduite participative pe plan regional, pentru consolidarea stabilității și reglementarea crizelor;
- asigurarea securității ecologice;
- implicarea societății civile în realizarea obiectivelor strategiei de securitate.

3. Mediul internațional de securitate

Începutul secolului al XXI-lea este marcat de transformări profunde ale mediului de securitate în care fenomenul globalizării se afirmă tot mai mult ca fiind ireversibil.

Caracteristici - Tendințe:

- Crearea unui cadru organizațional activ și adaptabil în măsură să asigure pacea și securitatea internațională: ONU, NATO, OSCE, UE.
- Identificarea unor noi forme de solidaritate capabile să gestioneze un spectru larg de tensiuni și riscuri, precum: tensiunile etnice, traficul de droguri, substanțe radioactive și ființe umane, criminalitatea organizată, instabilitatea politică a unor zone, reîmpărțirea unor zone de influență.
- Europa este într-o continuă schimbare fiind dominată de procesul integrării în UE.

- Democrația este o sursă importantă a mediului intern de securitate.
- Principalele probleme de securitate a României sunt cele de natură economică.

4. Factorii de risc la adresa securității României

Factorii de risc constau în acele elemente, situații sau condiții, interne sau externe, care pot afecta, prin natura lor, securitatea țării, generând efecte contrare sau de atingere a intereselor noastre fundamentale.

Vulnerabilitățile sunt definite ca stărei de lucruri, procese sau fenomene din viața internă care diminuează capacitatea de reacție la riscurile existente ori potențiale sau care favorizează apariția și dezvoltarea acestora.

4.1. Principalii factori de risc la adresa securității naționale sunt:

- posibile evoluții negative în plan subregional în domeniul democratizării, respectării drepturilor omului și dezvoltării economice care ar putea genera crize acute cu efecte destabilizatoare pe o arie extinsă;
- proliferarea ANM, a tehnologiilor și materialelor nucleare, a armamentelor și mijloacelor letale neconvenționale;
- proliferarea și dezvoltarea rețelelor teroriste, a crimei organizate transnaționale, a traficului ilegal de persoane, droguri, armamente și muniție, materiale radioactive și strategice;
- migrația clandestină și apariția unor fluxuri masive de refugiați;
- acțiunile de incitare la extremism, intoleranță, separatism sau xenofobie care pot afecta statul român și promovarea valorilor democratice;
- decalaje între nivelurile de asigurare a securității și gradului de stabilitate ale statelor din proximitatea României;
- limitarea accesului statului român la unele resurse și oportunități regionale, importante pentru realizarea intereselor naționale.

4.2. Noile provocări - riscuri asimetrice nonclasice:

- terorismul politic transnațional și internațional, inclusiv sub formele sale biologice și informatice;
- acțiuni ce pot atenta la siguranța sistemelor de transport, intern și internațional;
- acțiuni individuale sau colective de accesare ilegală a sistemelor informatice;
- acțiuni destinate afectării imaginii României în plan internațional;
- agresiunea economico-financiară;

- provocarea deliberată de catastrofe ecologice.

4.3. Vulnerabilități în situația internă:

- persistența problemelor de natură economică, financiară și socială;
- accentuarea fenomenelor de corupție și de administrație deficitară a resurselor publice care produc adâncirea inechităților sociale și proliferarea economiei subterane;
- reacțiile ineficiente ale instituțiilor statului în fața nerespectării legislației;
- menținerea unor surse și cauze de potențiale conflicte sociale cu efecte asupra stării de liniște a populației;
- nerespectarea normelor ecologice;
- scăderea nivelului de încredere a cetățenilor în instituțiile statului;
- menținerea unor decalaje de dezvoltare între regiunile țării;
- slăbiciuni în îndeplinirea angajamentelor asumate;
- nivelul scăzut al infrastructurii informaționale;
- deficiența în protecția informațiilor clasificate;
- emigrarea specialiștilor din diferite domenii de vârf, fenomen ce afectează potențialul de dezvoltare al societății românești.

5. Direcții de acțiune în politica de securitate națională

Pentru realizarea securității naționale se va acționa în următoarele domenii:

- politico-administrativ;
- economic;
- social;
- educației, cercetării și culturii;
- siguranței naționale și ordinii publice;
- apărării naționale;
- politicii externe.

5.1. În domeniul apărării naționale

Obiectivul: optimizarea sistemului național de apărare în concordanță cu scopul politico-militar al războiului și cu standardele NATO.

Direcții de acțiune:

- îndeplinirea obiectivelor asumate prin Planul Anual pentru Integrare în NATO și asigurarea interoperabilității cu forțele Alianței;

- participarea intensificată la Parteneriatul pentru Pace și dezvoltarea cooperării militare bilaterale și multilaterale în vederea realizării obiectivelor de parteneriat asumate de România;
- constituirea și consolidarea capacităților necesare pentru îndeplinirea performantă a obligațiilor asumate de România;
- restructurarea și modernizarea Armatei României, îndeosebi modernizarea structurală a forțelor, sistemelor de instruire și continuarea armonizării cadrului legislativ național din domeniul apărării cu cel existent în țările membre NATO și UE;
- adaptarea la condițiile contemporane a sistemului de mobilizare și planificare integrată a apărării și asigurarea concordanței dintre obiectivele propuse și resursele alocate;
- operaționalizarea forțelor destinate participării la misiuni ale UE, NATO, ONU și inițiativelor regionale;
- managementul eficient al resurselor umane și restructurarea forțelor concomitent cu profesionalizarea armatei și modernizarea învățământului militar;
- asigurarea stocurilor de echipament, tehnică, muniții și materiale;
- îmbunătățirea colaborării între serviciile de specialitate pe linia schimbului operativ de informații;
- redimensionarea corpului de comandă la nivelul forțelor în proces de reducere, restructurare și modernizare;
- planificarea coerentă a activității de înzestrare și achiziții prin coordonate cu politicile din domeniul economic, achiziționarea de noi echipamente, interoperabile cu cele NATO;
- întărirea controlului parlamentar asupra organismului militar;
- sprijinirea autorităților publice în caz de urgențe civile, dezastre sau calamități naționale

6. Resursele politicii de securitate

Resursele politicii de securitate sunt de ordin politic, economic, cultural, moral, militar, social.

Vor fi avute în vedere:

- aplicarea managementului resurselor pe bază de programe integrate pentru toate instituțiile angrenate în activități în domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale;
- coordonarea eficientă a instituțiilor implicate în asigurarea resurselor și

asigurarea controlului parlamentar;

- creșterea transparenței fondurilor publice și a responsabilității față de contribuabil.

*

* *

Strategia de Securitate Națională a României reflectă o concepție dinamică și pragmatică asupra viitorului în domeniul securității, fiind un document cadru ale cărui modalități de acțiune vor fi adaptate în funcție de evoluțiile din mediul de securitate.